

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2021/1352,**6. mai 2021,****millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 regulatiivsete tehniliste standarditega, milles määratakse kindlaks tingimused, millega tagatakse, et võrdlusaluse koostamise meetodika vastab kvaliteedinõuetele****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrust (EL) 2016/1011, mis käsitleb indekseid, mida kasutatakse võrdlusalustena finantsinstrumentide ja -lepingute puhul või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks, ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL ning määrust (EL) nr 596/2014, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 12 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

- (1) Selleks et võrdlusaluse koostamise meetodika oleks töökindel ja usaldusväärne, tuleks meetodikas täpsustada kasutatavate sisendandmete laadi ja kriteeriume, mida kohaldatakse, kui sisendandmete kvaliteet või kvantiteet ei vasta standarditele, mida on vaja selleks, et võrdlusalust selle meetodikaga täpselt ja usaldusväärset kindlaks määrata saaks, tuleks hinnata kasutatavate põhieelduste ja meetodika abil arvutatud võrdlusaluse tundlikkuse vahelist suhet, tuleks tagada meetodika suutlikkus näidata aluseks oleva turu või majanduse olukorda, mida sellega mõõta kavatakse, ning see peaks hõlmama tegureid (sh parameetreid ja sisendandmeid), mis on asjaomase turu mõõtmiseks kõige asjakohasemad.
- (2) Võrdlusaluse arvutamiseks kasutatakse valemit või muud arvutusviisi, mis põhineb alusväärtustel. Halduril on valemil koostamisel, vajalike arvutuste tegemisel ja sisendandmete kindlaksmääramisel teatav kaalutusruum. See kaalutusruum tekitab manipuleerimise riski. Seetõttu peaks haldur tagama, et kui kasutatakse sellist kaalutusruumi, on selleks puhuks olemas sobiv kontrollisüsteem. Määruses (EL) 2016/1011 tunnistatakse, et võrdlusaluse meetodika koostamine võib hõlmata iga halduri kaalutusruumi kasutamist. On oluline, et meetodika sisaldaks selgeid reegleid, milles määratakse kindlaks, kuidas ja millal võib kaalutusruumi kasutada ning eeskätt kas selline kaalutusruumi kasutamine põhineb algoritmil või varem kindlaks määratud meetodikal. Peale selle tuleks meetodikas täpsustada, millistes olukordades ei loetaks aluseks oleva turu tehinguandmeid piisavateks.
- (3) On oluline, et haldur suudaks koostada võrdlusaluse meetodika, mis peab vastu erinevatele turutingimustele ning võimaldab arvutada võrdlusaluse võimalikult paljudes erinevates potentsiaalsetes turuolukordades. Seetõttu peaks kasutatav võrdlusaluse meetodika tuginema võrdlusaluse asjakohastele ja sobivatele ajaloolistele väärtustele. Samal põhjusel ning eelkõige võrdlusaluse arvutamise valideerimiseks ja meetodika toimimise järelehindamiseks tuleks võrdlusaluse meetodikat kättesaadavate tehinguandmete suhtes järeltestida. Selline järeltestimine peaks olema tagantjärele toimuv tegevus, milles kasutatakse kas kättesaadavaid lisaandmeid, mida võrdlusaluse arvutamisel ei kasutatud, või muid tehinguandmete allikaid või milles rekonstrueeritakse võrdlusaluse ajaloolised väärtused. Tagamaks, et võrdlusaluse meetodika võimaldab valideerimist, on oluline, et järeltestimine toimuks nii võrdlusaluse meetodika iga-aastasel läbivaatamisel kui ka olenevalt võrdlusaluse liigist kas meetodika iga olulise muutmise järel, järjepidevalt või võrdlusaluse esimesel väljaandmisel. Järeletestimise tulemusi tuleks meetodikas arvesse võtta.

⁽¹⁾ ELT L 171, 29.6.2016, lk 1.

- (4) Vastupidavat võrdlusaluse meetodikat peaks saama kasutada võrdlusaluse arvutamiseks võimalikult paljudes erinevates potentsiaalsetes olukordades, sealhulgas halvenenud turutingimustes. Seetõttu on oluline, et haldur hindaks erinevate turutingimuste mõju meetodikale, kasutades varem tekkinud halvenenud turutingimustes saadud ajaloolisi andmeid ning kriitilise tähtsusega võrdlusaluste puhul hüpoteetilisi andmeid veel tekkimata halvenenud turutingimuste kohta.
- (5) Jälgitav ja kontrollitav võrdlusaluse meetodika peaks võimaldama võrdlusaluse iga arvutamise pidevat ülevaatamist ja kontrolli. Jälgitavus peaks hõlmama dokumente meetodika erinevate etappide kohta ning olema aluseks kontrollitavusele, mis näitab, et on võimalik rekonstrueerida võrdlusaluse ajaloolised väärtused.
- (6) Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei tohiks ebaoluliste võrdlusaluste ja reguleeritud andmetel põhinevate võrdlusaluste haldurite jaoks tekitada liigset halduskoormust. Seetõttu on asjakohane, et sellistel halduritel oleks võimalus nende võrdlusaluste teatavaid kvaliteedinõudeid mitte kohaldada. Lisaks peaks teatavatel võrdlusaluse halduritel olema võimalus mitte kohaldada teatavaid võrdlusaluse meetodikaga seotud nõudeid, kui see on põhjendatud halduri tegevuse laadi, ulatuse ja keerukusega, tõenäosusega, et võrdlusaluse väljaandmise ja halduri muu tegevuse vahel tekib huvide konflikt, ning võrdlusaluse väljaandmise protsessiga seotud kaalutusruumi ulatusega.
- (7) Käesoleva määruse aluseks on Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) poolt komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu.
- (8) ESMA on korraldanud käesoleva määruse aluseks oleva regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu teemalised avalikud konsultatsioonid, analüüsinud võimalikke seotud kulusid ja tulusid ning küsinud arvamust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010⁽²⁾ artikli 37 kohaselt asutatud väärtpaberituru sidusrühmade kogult.
- (9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2175⁽³⁾ artikli 5 (millega lisati määruse (EL) 2016/1011 artiklisse 12 lõige 4) kohaldamise alguskuupäevaga kooskõla tagamiseks peaks käesolevat määrust kohaldama alates 1. jaanuarist 2022,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Tingimused, millega tagatakse meetodika töökindlus ja usaldusväärsus

1. Määruse (EL) 2016/1011 artikli 12 lõike 1 punktis a viidatud võrdlusaluse meetodika peab
  - a) suutma kajastada aluseks oleva turu või majanduse olukorda, mida sellega mõõta kavatakse, ning hõlmama tegureid (sh parameetreid ja sisendandmeid), mis aluseks oleva turu mõõtmiseks kõige asjakohasemad on;

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2175, millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), määrust (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), määrust (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), määrust (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta, määrust (EL) 2016/1011, mis käsitleb indekseid, mida kasutatakse võrdlusalustena finantsinstrumentide ja -lepingute puhul või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks, ja määrust (EL) 2015/847, mis käsitleb rahaülekannetes edastatavat teavet (ELT L 334, 27.12.2019, lk 1).

- b) läbima hindamise selle kohta, milline on kasutatud põhieelduste ja meetodikaga arvutatud võrdlusaluse tundlikkuse vaheline suhe;
  - c) täpsustama meetodikas kasutatavate sisendandmete laadi;
  - d) täpsustama kriteeriumid, mida kasutatakse olukordades, kui sisendandmete kvaliteet või kvantiteet ei vasta standarditele, mida on vaja selleks, et võrdlusalust selle meetodikaga täpselt ja usaldusväärselt koostada saaks.
2. Ebaolulise võrdlusaluse haldur võib sellise võrdlusaluse puhul otsustada mitte kohaldada lõike 1 punkti b.
  3. Reguleeritud andmetel põhineva võrdlusaluse haldur võib sellise võrdlusaluse puhul otsustada mitte kohaldada lõike 1 punkte b ja c.

Artikkel 2

Tingimused tagamaks, et võrdlusaluse meetodikas on selged reeglid selle kohta, kuidas ja millal võib võrdlusaluse koostamisel kasutada kaalutusruumi

Määruse (EL) 2016/1011 artikli 12 lõike 1 punktis b viidatud võrdlusaluse meetodikas peab olema nähtud ette kõik järgmine:

- a) võrdlusaluse arvutamise etapp, milles kasutatakse kaalutusruumi;
- b) kaalutusruumi kasutamisel kasutatavad kriteeriumid;
- c) sisendandmed, mida arvesse võtta tuleb;
- d) vajaduse korral mitteammendav nimekiri tingimustest, mille puhul
  - i) tuleb lugeda aluseks oleva turu tehinguandmed ebapiisavateks ning on vaja kasutada seotud turgude tehinguandmeid;
  - ii) ei anna meetodika kasutamine tulemust ning võrdlusaluse koostamisel tuleb kasutada kaalutusruumi;
- e) seotud turgude liigid, mida punkti d alapunkti i kohaldamisel sobivateks loetakse.

Artikkel 3

Tingimused tagamaks, et võrdlusaluse meetodika on täpne, järjepidev ja valideeritav, sealhulgas asjakohasel juhul olemasolevate tehinguandmete suhtes järeletestitav

1. Määruse (EL) 2016/1011 artikli 12 lõike 1 punktis c viidatud võrdlusaluse meetodika peab hõlmama kõike järgmist:
  - a) asjaomase meetodikaga saadud võrdlusaluse ajalooliste väärtuste asjakohasuse ja sobivuse hindamine;
  - b) usaldusväärsed sisendandmed, sealhulgas piisava suurusega andmevalimid, kui need on asjakohased.
2. Võrdlusaluse haldur peab tagama, et võrdlusaluse meetodika suhtes kohaldatav järeletestimine toimub tagantjärele ning käsitleb asjakohast perioodi.

Järeletestimine peab toimuma vähemalt võrdlusaluse meetodika iga-aastase läbivaatamise käigus ning iga meetodika olulise muudatuse järel. Reguleeritud andmetel põhinevate võrdlusaluste puhul peab järeletestimine toimuma võrdlusaluse esimesel väljaandmisel. Kriitilise tähtsusega võrdlusaluste puhul toimub järeletestimine kord kuus.

Võrdlusaluse meetodika peab sisaldama järeletestimise tulemuste hinnangut, sealhulgas protsesse, millega tagatakse, et järeletestimisega esile toodud süsteemsed kõrvalekalded tuvastatakse ja lahendatakse korralduslikult.

*Artikkel 4***Tingimused tagamaks, et võrdlusluse meetodika on vastupidav ja tagab selle, et võrdluslust saab arvutada võimalikult paljudes erinevates potentsiaalsetes olukordades selle terviklust ohtu seadmata**

1. Haldur peab hindama erinevate turutingimuste mõju meetodikale, kasutades selleks halvenenud turutingimustes saadud ajaloolisi andmeid. Kui sobivaid ajaloolisi andmeid ei ole võimalik saada, peab kriitilise tähtsusega võrdlusluse haldur kasutama hüpoteetilisi andmeid, mis kajastavad halvenenud turutingimusi.
2. Haldur peab meetodikas kasutama parameetreid ja eeldusi, mis kajastavad erinevaid ajaloolisi või kriitilise tähtsusega võrdlusluse halduri puhul hüpoteetilisi tingimusi, sealhulgas kõige volatiilsemaid perioode, mida turgudel kogetud on, ning võtma arvesse erinevaid hüpoteese alusvarade vaheliste korrelatsioonide kohta.
3. Ebaoluliste võrdlusluste ja reguleeritud andmetel põhinevate võrdlusluste haldurid võivad selliste võrdlusluste puhul otsustada lõiget 2 mitte kohaldada.
4. Haldur võib otsustada lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõudeid mitte kohaldada, võttes arvesse järgmist:
  - a) võrdlusluse laad, ulatus ja selle väljaandmise keerukus;
  - b) tõenäosus, et võrdlusluste väljaandmise käigus tekib huvide konflikte;
  - c) võrdlusluse väljaandmise protsessiga seotud kaalutlusruumi ulatus.

*Artikkel 5***Tingimused, millega tagatakse meetodika jälgitavus ja kontrollitavus**

Võrdlusluse halduril peab olema võrdlusluse arvutamise kohta dokumenteeritud kontrolljälg, mis hõlmab meetodika vastupidavuse hinnangut ja järeltestimise tulemusi.

*Artikkel 6***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2022.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 6. mai 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN